

Vychádza tri razy do týždňa:
v utorok, štvrtok a sobotu.
Predplatná cena pre Rakúsko-Uhorsko
na celý rok 16 k., na pol roka 8 k.,
na štvrt roka 4 k., na mesiac
1 k. 50 h.
Do cudzozemska:
Nemecka 16 mariek, Ruska
9 rubľov, Ameriky 4 doll. 75 c.,
ostatné cudzozemsko 24 franky.

NÁRODNIE NOVINY.

Predplatná cena
na sobotňajšie čísla je:
pre Rakúsko-Uhorsko ročne
4 kor., pre Nemecko 4 marky,
Rusko 9 rub., Ameriku 1 d. 96 c.
ostatné cudzozemsko 6 fr.
Jednotlivé čísla predávajú sa
po 10 h., poštou 12 h.

Redakcia, administrácia a expedícia v Turčianskom Sv. Martine.

Ročník XLV.

Sobota, 8. augusta 1914.

Číslo 92. (32.)

Ťažké povolanie.

Nikomu veru nie je ľahko pri všeobecnom huriavku vojenskom, pri napínaní všetkých fyzických i duchovných síl! Nie je ľahko povolaným od pušky, nie je ľahko obchodníkom, roľníkom, remeselníkom. Ale hádam najťažšie povolanie má novinár, ktorý slúži svojmu dielu poctivo, s celou dušou a túži po pravde a ideáloch svojho národa.

Myslíme, netreba nám vysvetľovať jednotlivé ťažkosti, kolízie, rozpory, námahy. Netreba prízvukovať rozčulenie, pod ktorým treba písať chladno, bolestné rozochvenie, pod ktorým treba písať triezvo, s obozretnosťou.

A k tomu technické ťažkosti! Noviny a listy neprichodia, telegramy sa obneskorujú, korešpondencia cele zaviazla, expedícia je obťažaná, temer znemožnená. Spojenie s blavným a sídelným mestom je obmedzené na jeden alebo dva vlaky, ktoré prichodia s ohromným opozdením, spojenie s Viedňou je temer pretrhnuté, tobôž s Prahou, Brnom. So severom a juhom cele prestalo, tak že každé centrum je teraz osamotené, odtrhnuté od sveta v časoch železníc, telegrafov, telefonov a bezdrôtnych telegrafov...

Posiaľ sme ešte premáhali všetky tieto ťažkosti s Božou pomocou. Ako dlho potrvá, keď ťažkosti zlomia i našu vôľu, pilnosť a obetivosť — nevieme. Len prosíme naše milé obecnstvo, aby uvážilo všetky ťažkosti, uvážilo „vis major“ a milostivo odpustilo nám, jestli obsah a rozmer časopisu sa poníži a my nebudeme môcť, ako dosiaľ, slúžiť punktovne, bez preryvu... Čez polstolietie „Národné Noviny“ vychádzaly riadne i v časoch surmity, nikdy nevystalo ani jedno číslo. O duchovnom úrovni nášho orgánu máme svedectvá ľudí geniálnych, ktoré sú lichotiace a najvyššie uznanlivé.

Jestli by v oboch ohľadoch, technickom i duchovnom, nastala zmena k horšiemu, prosíme čitateľov povážiť, že „ad impossibilia nemo tenetur“, nemožnosť nech nik od ľudí nežiada. Smutná, trápna je naša

účasť v organizme národa, máme nádej, že sa nám všeličo uzná a odpustí.

Europejská kríza.

Alea jacta est! medzi našou monarchiou a Ruskom. Rakúsko-Uhorsko vypovedalo Rusku vojnu, poslanec Šebeko vo Viedni žiadal passy, taktiež poslanec gróf Szapáry v Petrohrade. Slabá nádej na nejakú formulu, vedúcu k mieru, už zmizla, vojna je na prahu.

Spojené Štáty Amerikánske poslali Anglii ultimátum. A tak europejská kríza šíri sa na krízu vše-svetovú. Jestli dobrý genius ľudstva nezaveje nejakým divotvorným krýdlom nad človečenstvom, máme pred sebou časy hrúzy, krvi, ukrutenstva a ruiny majetkov. Avertat bonus Deus.

U nás ide mobilizácia svojím urýchlenným tempom, vojská leďva stacia zapisovať, železnice pre obecnstvo zavrely kassy, noviny nechodia, listy nechodia, fabriky sa nedymia, mnohé remeslá prestaly. Drobných peňazí niet, úroda čiastočne hynie na poli.

Dánsko bude neutrálne.

Sir Goshen, britanský poslanec na berlínskom dvore, pýtal sa sekretára Jagowa, či Germánia chce rešpektovať neutralitu Belgie. Jagow otvorene povedal, že ju rešpektovať nebude, hoci je to i lámanie medzinárodného práva, ale Nemecko je nútené zo strategických ohľadov i právo lámať i Belgiu znásilničiť. Sir Goshen na to žiadal passy a vypovedal Germánii vojnu.

V Koblenzi majú 18 vojenských zajatých, medzi nimi i preposta z Metz. Ta priviedli i hostinského Nikolaja s manželkou a dcérou. Nikolaj mal v úmysle do povetria vyhodit tunnel pri Cohen. Zastreliť ho štatarialne.

Vojny Pruska a Austrie s Ruskom.

V 19. stolytí v Europe bývaly veľké vojny, ale medzi Pruskom (od roku 1871 Nemeckom) a Ruskom bol stály pokoj.

II.

Už od detinstva počnúc najmilším vtáčkom bola mi vždy lastovička. Už ako dieťa prechovával som naproti nej zvláštnu úctu a pevne som veril, že pobyt lastovičiek pod našou strechou prináša nám požehnanie. Ich jasné štebotanie, poletovanie vókol domu vzbudzovalo vo mne radosť, menovite pri pozorovaní, ako pilne odletujú a priletujú, ako nesú vo svojich zobáčikoch i na nôžkach blato a suchú trávu, aby slepily pod strechou nad naším oblôčkom hniezdo. Pracovali neúmerne celý deň a na druhý deň už viselo pod strechou hniezdo sta plný stravec hrozna, z ktorého vyzerala čierna hlavička lastovičky, očakávajúca svoj párik, ktorý donášal jej mušky, drobných chrobákov a motýľov. Posedela milostne lastovička na kraji hniezda, rozšířila krídla a chvost a zaštebotala, potom pritrela hlávku k páriku a odletela na lov, chytať hmyz, chrobač, ktorá sa len tak hemžila v prebudenej letnej prírode. Aj ostatné naše deti daly lastovičke pokoj. Znali sme poviedku, dla ktorej ona lietala vókol Ukrižovaného a volala: „Mřty! Mřty!“ — aby Ho bezcitní mučitelia nemučili ďalej. Zato ju Boh povýšil za rajskeho vtáčka a zradcu vrabca preklial, lebo celkom opačne volal, ako lastovička: „Živý! Živý!“

Táto detinská láska k lastovičkám ostala nezkalená i potom, keď som vyrástol a zkusil, že každý cit, i ten najdrahší a najšlachetnejší, je len ozvenou niečoho, čo pomínie — — —

Návrat lastovičiek vítal som po dlhej zime ako návrat jara a často postával som dlhé chvíle a pozoroval, ako v celých húfoch slietaly k blatu, nad ktorým otriasaly sa paprsky žhavého jarného slnka a ako jedna vedľa druhej vókol zeleného trávniku kľuvala zobáčikom do blata, pri čom pod čiernymi krídlami bolo badať ich namodrasté a biele perie — naraz sa zdvihly a sem-tam lietaly v horúcom vzduchu.

Prusko a Rusko ostatný raz bojovaly medzi sebou v sedemročnej vojne (od 1756 do 1763). Sedemročnú vojnu viedol pruský kráľ Fridrich II. v spolku s Angliou proti Rakúsku, spojenému s Francúzskom, Ruskom, Švédskom a Saskom. Ruské vojská vtedy viac ráz vtrhly do Pruska; hlavnými dejmi vojny byly bitky pri Rossbachu, Zorndorfe a Kunersdorfe. Pri Kunersdorfe roku 1759 Rakúšania s Rusmi spojení porazili Fridricha II. To bolo za cárice Elizabety, ktorá nelúbila pruského Fridricha. Keď v Rusku na trón prišiel Peter III., uzavrel s Fridrichom spolok a rozkázal ruskému vojsku spojiť sa s pruským. Ale už v januári 1762 nasledovala na trón Katarína II.; ona vyhlásila neutralitu a odvolala ruskú armádu z Pruska.

Vo vojnách napoleonovských Prusko malo mnoho biedy. Keď Rusko ustúpilo do svojich hraníc, roku 1812, Napoleon viedol na Rusko v povestnej veľkej armáde i pruské vojsko. Koniec veľkej vojny bol útek Napoleona z Ruska, a Prusko bolo rado, že zase môže vystúpiť proti Napoleonovi.

Od tých čias Prusko a Rusko žily v priateľstve. V poľských povstaniach 1830 a 1863 Prusko malo stanovisko Rusku prajné. Roku 1870 zas Rusko svojou žičlivou neutralitou oblahčilo Prusom víťazstvo nad Francúzskom. Priateľstvo medzi nimi ochladlo len na berlínskom kongresse roku 1878.

S Austriou Rusko vlastne nikdy nemalo vojny. Roku 1812 Austria mala takú smluvu s Napoleonom, že tiež bola prinútená poslať pomocný sbor do Ruska; ale to vlastne neráta. Z vojen proti Napoleonovi vyšla roku 1815 takzvaná „svätá aliancia“ a ona tiež na dlhší čas hatila najmä väčšiu vojnu.

Vojna a železnice.

Následkom všeobecnej mobilizácie všetky železnice postavené sú do služby vojenskej moci. Človek by ani nemyslel, aké veľké a ťažké úlohy musia teraz konať železnice. K vôli informácii pokladáme za potrebné označiť niektoré dáta, poznamenajúc, že sú to

Slnce pražilo, vôňa fialiek, jasmínu, smiešaná s vôňou mokrej trávy, rozširuje sa vókol a k uchu doletujú jarné zvuky. Zdá sa ti, že celý vzdušný priestor medzi nebom a zemou zmenil sa v ohromný, neviditeľný zvon, ktorého melodické a harmonické zvuky šepotu budia vesmír, aby sa večnosti poklonil. U nás to vždy tak býva v krásnych májových dňoch. Vókol teba všetko víri — a chvíľami sotvaže k tebe zalieťa kriklavý spev kohúta a zdá sa ti všetko ako vyblednutý sen a vzpomienka na niečo príjemné a milé.

Všetku túto rozkoš najrýchlejšej večnosti predpovedá nám ako básnik jara malá lastovička. Priletevsia z ďalekých končín, svojim štebotom ospevuje blaho, ktorým nás príroda napája. Nie div teda, že podobná pekná bájka spojená je s menom nevinného vtáčka, ktorý ma raz naplnil údivom, keď som ho pozoroval.

Na našej streche nad hniezdom lastovičky sniesli do odkvapného žlabu vrabci slamu a uhniezdili sa. Časom ozývalo sa vókol jarné čivikanie. Ale párik vrabcov sa celý deň vadil v žlabe. Keď vókol letely lastovičky vždy sa na ne hnevali a odháňali ich. V blízkosti svojho domáceho zatišia netrpeli tento cudzí párik, rušiaci im rodinný pokoj.

Za niekoľko dní neopustila lastovička svoje hniezdočko. Stala sa matkou päťro dnočných nezbedníkov s holými krkami, s nepomerne veľkými hlavičkami. Chvíľami doletoval otec rodiny, mládatá s piskotom vystrčili z hniezda čierne hlavičky, otvorily zobáčky so žltým okrajom a otec vstrčiac zobáčik do ich otvoreného hrdla spustil chytenú mušku, alebo už čokoľvek doniesol. Kým kfmil, odletela matka a o chvíľu vrátila sa tiež s potravou a tak striedave odlietali a zase priletovali nazad ku svojim hladným mládatom.

Raz počul som hrozny piskot v odkvape. Zlovestní vrabci s rozčuchranými krídlami bili sa a dobali jeden do druhého, až im perie lietalo. Krik a piskot až urážal uši. Lastovičky štebotiac vystrčily

BESEDNICA.

Matka.

Napísal Dragutin Ilijić.

I.

„Pozri len! Ako sa smeje tam tá pekná pani, ktorá sotva pred týždňom pochovala svojho jedináčka. Čo myslíš, aké tá ma srdce — zvieracie!“

„Skutočne?“

„Áno. Zver je ovšem bez vznešených citov a človek líši sa len tým od nemých tvorov, že šlachetne smýšľa.“

„Brat mój drahý, ja celkom opačne smýšľam o tom. Len človek môže byť natoľko nízkym tvorom, že udusí v sebe najvznešenejšiu iskru prírody, čo zvieratá vôbec nemôže vykonať.“

„Ach, ach! Budeme filozofovať! Daj si pokoj! Ale predsa myslím, že ona je nie človekom, ale zverom.“

Tak sme sa rozprávali na prechádzke po kali megdánskom parku v Belehrade pri pohľade na ženu, černoookú paniu, ktorá v smútočnom rúchu chodila s dvoma belehradskými kavaliermi a smiala sa nahlas vtipu jedného z nich:

„Pre Boha, prestaňte už! Ste zlomyseľní! Čo povedia ľudia, ktorí vedia, že mám smútok?“ hovorila pani, prejdúc vókol nás a v sprievode obidvoch pánov zmizla v hustých davoch ľudu, prechádzajúceho sa po hradbách, odkiaľ je krásny výhľad na srbské hory a Frušku Goru, pomedzi ktoré tečie široká Sáva.

Rozhovor s priateľom a pekná černoooká pani prinútili ma, že vo svojich poznámkach vyhladal som pohodenú vzpomienku, ktorú vám v nasledovnom rozpoviem.

len približné summy, ktoré označujú marširovanie cudzej armády.

Vojenský železničný vlak nesmie byť dlhší od 550 metrov. Takýto vlak môže odviezť naraz bataillon pechoty alebo pionerov, spolu s officierskym sborom. Z kavalérie odvezie naraz jednu eskadru s officierskym sborom, alebo poldruhej eskadry bez officierov. Z artillerie možno umiestniť vo vlaku jednu batteriu.

Keď povážime, že v jednom armádnom sbore je 41.000 mužov, 14.000 koní a 2400 vozov, expedovanie takéhoto sboru na 600-kilometrovú diaľku na železnici, na ktorej sú dva páry kolajnic, potrvá pol dňa, kde je len jeden pár kolajnic, potrvá pol desiaty dňa. Pri rukovaní celej armády tento čas treba toľko ráz násobiť, koľko armádnych sborov rukuje.

Bez železnice by jeden armádny sbor 600-kilometrovú diaľku prekonal za mesiac. Ovšemže v takomto dlhom marši by veľmi mnohí vypadli z radu a veľiký by bol počet ranených.

Pomocou železnice sa vyhrá veľmi mnoho času, ale usporí sa aj obrovské kvantum potravín. Veď zapotrebenie potravinami mužstva i koní, keby sa malo konať bez železničnej premávky, vyžadovalo by mnoho času a nadovšetko mnoho peňazí.

Preto je železnica najvýznamnejším faktorom vo vojne, preto i každý štát koncentruje vždy veľikú vojenskú silu na ochranu železníc pred nepriateľom. Dobrá železničná premávka zabezpečuje temer pol víťazstva.

Práva a povinnosti neutrálnych štátov.

Počas vojny musíme prísne skúmať nie len konanie bojujúcich štátov, ale aj ich spojencov ako i pokračovanie neutrálnych krajín. Je významné, aké majú práva a povinnosti. Druhá mierová konferencia v Haagach 1907-ho označila, že bojujúce štáty povinné sú vojenský stav oznámiť neutrálnym štátom. V posledné časy celkom navykli na to, že na podobné oznámenie odpovedajú vždy určitým vyslovením neutrality. V dnešnej vojne naša monarchia oznámila svoj úmysel všetkým štátom, ale jedine Hollandia oznámila svoju neutralitu. Takéto neutrálne osvedčenie vo všeobecnosti znamená, aby vojna dla možnosti obmedzená bola len na patričné bojujúce strany. Obsah neutrálneho osvedčenia konkretizovala druhá mierová konferencia v Haagach. Podstatne je vlastne obsah osvedčenia nič iné, ako jestvujúce medzinárodné právo, ktoré má byť smerodajným v otázných prípadoch. V smysle dohody je územie neutrálnych štátov integerné, bojujúce strany nesmú a nemôžu cez neutrálne územie lifrovať vojsko, strelivo, a vôbec nijaké vojenské rekvizity, nesmú a nemôžu organi-

hlávky, aby videly ako sa vrabci bijú. Spozorujúc to vrabci na okamih prestali, potom rýchle vzlietli a hodili sa vo vzduchu na seba, zúrivo dobýjali jeden na druhého, bez toho, že by len aspoň trochu ustúpil niektorý. Slietli zase na strechu, rozšírili krídla a mocnejší začal celou silou kľuvať krátkym, pevným zabádkom svoj párik po chrbte a hlave, družka dobýjala mu na prsia, až perie lietalo z nich natoľko, že ich nebolo ani vidieť, ale ich piskot prenikal uši pozorovateľa.

Keď lastovičky videly, že tento súboj u susedov tak rýchlo neprestane, dorážaly na nesprátných bitkárův, kým ich nevyhnaly zo žlabu a potom odletely za potravou.

Jeden z vyhnaných vrátil sa o krátky čas na strechu, poobzeral sa sem a tam a naraz vletel do lastovičieho hniezda. Mláďatá vystrčili svoje holé hrdielka, otvorili svoje široké zobáčky a zapískaly. Vrabec začal skákať po okraji hniezda, trepal krídlami, až napokon jedno mladé vyhodil na trávnik. Všetko stalo sa za okamih. Vrabec odlietol na strechu, pozrel na spadnutého vtáčka, radostne začvirikal a odlietol. Možno, že sa tak chcel pomstiť na mieromilovných susedoch.

Kým sa tote všetko dialo, hrala sa pod oblokom moja dvoročná netera Zorka. Trhala trávu a hádzala ju na svoje bosé nohy. Strhla sa keď spadla mladá lastovička a udiveno hľadela na nového hosta. Práve doletela stará lastovička a zbadajúc len štyri hlavičky v hniezde, začala akosi zvlášte štebotat, ako som ju predtým ešte nikdy nepočul. Rozšírila krídla, sohla rozdelený chvostík a nahla sa do hniezdočka, ako by hľadala svoje mladé. Presvedčiac sa, že jedno chybí, zapískala a začala nepokojne obletovať hniezdo, potom slietla pod oblok, odkiaľ zalietol žalostný piskot vyhodného mláďata.

Úbohá lastovička bola očividome znepokojená.

zovať vojenské čaty, nesmú rekognoskovať, nesmú stavať telegrafické alebo iné vojenským cieľom slúžiace stanice. Neutrálne štáty majú právo proti zamedzeniu tohoto i vojsko koncentrovať a brániť svoje hranice. Toto je branná neutralita. Prirodzene, že neutrálny štát nesmie napomáhať ani hať vojenské operácie ani jednej bojujúcej strany. Nesmie teda ponúknuť vojenské čaty, zbraň, strelivo, vojenské lode a nesmie poskytnúť ani vojenskú podporu. Ale zato je nie zodpovedný neutrálny štát, že jednotlivci prejdú jeho územím, aby vstúpili do služby niektorej bojujúcej strany. Ovšem v tomto páde patričný štát musí proti obidvom bojujúcim stranám jednako pokračovať. Obchod môže konať neutrálny štát i na území vojny.

Toto sú hlavné ustanovenia. Podrobnosti označuje medzinárodné právo a appendix druhej mierovej konferencie v Haagach.

Dopisy.

Turčiansky Sv. Martin. Barón Ludovít Kürthy, hlavný župan, povolal na 5. augusta do stoličnej dvorany viacerých čelnejších mužov stolice Turčianskej na spoločnú poradu ohľadom podporovania rodín vojakov. V neprítomnosti hl. župana Koloman Beniczky, viceispán, viedol poradu, na ktorej sa i naši ľudia zúčastnili. So všeobecným súhlasom prijalo sa, aby v celej stolici zavedené boli sbierky, a síce v prvom rade pre tých, ktorým mužov zavolali na vojnu a ktorých manželky a dievky sú v najväčšej biede, potom na opatrovanie nemocných vojakov, jestli by i do našej stolice boli dovezení, a konečne všetkých tých, ktorí následkom vojny upadli do biedy. K prevedeniu tejto akcie vyvolený je 50 členový výbor, v ktorom z našich sú: Matúš Dula, dr. Ján Vanovič, Ján Hodža, Otto Škrovina, Ján Obuch, B. Országh, J. Valocký, Jozef Fábry, Ján Duchaj. Určili sa i sberatelia po jednotlivých mestách a okresoch, zvlášte ženské. V martine sberateľov určiť si má obecne predstavenstvo. Sberacie hárky tlačené budú v reči maďarskej a slovenskej. Všetky sossbierané peniaze posielané majú byť viceispánskému úradu, i do času rozdelenia uložené v rovnej polovici v Sporiteľni a Hiteľbanke a uverejňované v Nár. Novinách a Felső magyarországu. Aby výsledok sbierky bol značnejší vyzvat sa majú všetky peňažné a dobročinné a kulturné ústavy, aby prispely. Viceispán osvedčil sa, že i z vkladu stoličného pre chudobných, značná čiastka na tento cieľ bude obetovaná. Ku deleniu peňazí vyvolený je výbor, a síce: K. Beniczky, predseda, M. Dula, O. Škrovina, E. Cserey, A. Fischer, členovia.

Aby stolica i na ten pád bola pripravená, jestli by dostala opatrovať nemocných, ranených vojakov, uzavrelo sa, že v Martine, Vrútkách, Sučanoch, Štubni zariadi sa pod vedením dr. Jána Bolemana, fizikusa, naukobeh na opatrovanie nemocných. Kto by chcel z Martina, prípadne v Martine opatrovať, môže sa ku naukobehu hlásiť u M. Dulu a dr. Jána Vanoviča.

Že podporovať treba, netreba dokazovať keď je už tu bieda — bude ešte i väčšia. Ku dielu samaritánskej lásky spojme sa všetci a obetujeme ochotne a hojne, aby sme aspoň čiastočne sotrelý slzy našich biednych.

Rýchlo slietla dolu, pooblietala mláďa a napokon prisadla k nemu. Rozprestrela krídelkú a chcela ho zdvihnúť zobáčkom. Pokúsila sa viac ráz o to, potom odletela do hniezda a zaštebotala a zase slietla, trepotala krídlami vókol mláďata, ako by ho na krídlach chcela povzniesť. Zorka sa odvážila a podišla k vtáčatku. Priblížila sa k nemu sadla si na zem. Ukazováčik vzala si do úst, pozerala na vtáča a ukazujúc naň hovorila:

„Mama! Bobo!“

Tým sme jej totiž vždy zahrozili, keď sme ju chceli odúčať od neposlušnosti. Vystrela ruku za vtáčkom, ale v tom ako strela priletela lastovička a začala ju obletovať. Prelaknutá odstúpila a sadla si obďaleč. Ale jej prekvapenie netrvalo dlho. Dodala si odvahy, siahla po vtáčati a chytila ho. Vtáča zapískalo v jej rukách a lastovička začala na ňu dorážať. Vystrela druhú ruku, aby sa mohla brániť, ale lastovička tým úsilnejšie dobýjala. Obletovala jej vókol hlavy a krídelkami dotkla sa jej niekoľko ráz po tvári. Nalakaná pred vtáčkovým nápadom, ktorý vydal v obeť svoj život, aby zachránil svoje mláďa, pustila vtáča do trávy a zakrývajúc si tvár rukami pustila sa do plaču. Lastovička vidiac mladé v tráve začala ho obletovať, potom odlietla zase do hniezda, zastala s rozšírenými krídlami a nahnutá stála štebotajúc hľadela na dol...

Začalo ma to veľmi zaujímať. Vyšiel som na ulicu, vzal som vtáčka, pojal za ruku malú neter a vrátili sme sa teraz už traja do izby. Zorka stále plakala a vyhrážala sa lastovičke:

„Mama! Bobo!“

Lastovička sa trochu upokojila a pozorovala každý môj a Zorkin pohyb. Ale ako zbadala, že som vzal mláďa, zase slietla a začala ma obletovať, tak z blízka, že by ju bol mohol chytiť. Rozhodol som

Tým biednym, ktorí sú podporovania potrební, odporúčam, aby sa vo vlastnom záujme hlásili u podpísaného.

Otto Škrovina,
ev. farár.

Chýrnik.

Netreba sa báť o peniaze v sporiteľniach, v bankách. Predlanským a vlni len na Balkáne bola vojna, a India sa už v Haliči, v Čechách i u nás plašili, že prídu o peniaze, ktoré majú uložené v sporiteľniach, v bankách. Poplašeni vybrali si peniaze, to jest robili si škodu. Robili si škodu, lebo v peňažných ústavoch uložené kapitály donášajú úroky, a doma nechané ležia bez úžitku. Nielen to, ale India v strachu pred vojnou skrývajú si peniaze, skrývajú ich práve na miestach nie bezpečných, alebo sveria ich rukám, v ktorých práve prídu o ne. Zkúsenosť učí, že z peňazí, v strachu pred vojnou po vyberaných zo sporiteľni a bánk, značná časť obyčajne zahynie.

A pre vojnu v sporiteľniach a bankách peniazom nestane sa nič. Pre vojnu peňažné ústavy sú v bezpečnosti. Ktorý ústav pred vojnou bol hoden našej dôvery, u toho bezpečne môžeme nechať svoje peniaze i za času najstrašnejšej vojny. Po krajine môžu chodiť i cudzie vojská, ony sa nedotknú peňažných ústavov. Bezpečnosť sporiteľni a bánk vo vojnách je zaručená medzinárodnými smluvami. Okrem toho, nech si nikto nemyslí, že v peňažných ústavoch ležavajú nejaké veľké summy. Ústavy od svojich vkladov sú povinné platiť stranám úroky, preto ony peniazom nemôžu dať bez osohu ležať.

Radíme každému nebať sa v tejto veci a nepočúvať ľudí, ktorí robia poplach!

Reaktivovanie bývalých officierov. Ministerstvo vojny podáva informácie všetkým, ktorí by chceli zase dosiahnuť svoju officiersku šaržu a ako officieri by chceli bojovať. Bývalí officieri, ktorí z armády vystúpili, alebo po prehladke boli prepustení, poťažne vymenovaní za officierov landšturmy, majú predostrieť svoje prosby u patričnej vrchnosti, jestli sú ešte nie povolani, tak u patričného okresného honvédskeho komanda a vojenským lekárskym vyvedčeaním a s pripustnou listinou. Ostatní bývalí officieri alebo officierski aspiranti si tiež môžu žiadať reaktivovanie, ale pripojiť musia i mravné svedectvo od politickej vrchnosti, v ktorom má byť označené i civilné zamestnanie patričného. Bývalí officieri, ktorí utratili svoju hodnosť v smysle čestného pojednávania alebo vojenského súdneho pokračovania, alebo cieľom vy-

sa, že pokus s lastovičkou povediem i ďalej, aby zvedel natoľko siaha nežný cit materinského srdca.

Niekoľko ráz dotkla sa krídlami zavretých dverí. Stále štebotala a pišťala. Naraz zatíchla, odlietla do hniezda a potom zase preč.

Prešlo pol hodiny.

„Podala sa osudu“, pomyslel som si a sberal som sa, že vtáča zanesiem do hniezda, keď som naraz začul, že niekto klepe na oblok. Bola to lastovička. Nôžkami sa zachytila na ráme a stále kľuvala zobáčkom a trepotala krídelkami na sklo. O chvíľku priletel i párik, ktorý tak dobýjal na oblok, ako by ho chcel roztrepať. Už mi i ľúto bolo úbohej matky lastovičky, ale predsa som chcel zvedieť jej chabrosť a lásku, preto som otvoril oblok a vytrel ruku, na ktorej sedelo drobné vtáča a žalostne pišťalo. Akonáhle lastovička zbadala otvorený oblok vlietla do izby a začala veselo poletovať. Raz sa mi natoľko sblížila, že krídlami udrela sa o vtáča a keby ho nebol zachytil, bolo by spado. Vlietla i druhá lastovička, ale už nebola tak smelá a výbojná. Obidve živo štebotaly. Potom ako by sa boly v niečom dohovoryli, jedna vlietla do hniezda a odtiaľ štebotala. Ale týmto ešte nebolo všetko ukončené.

Keď matka videla, že vtáča nepúšťam, oblietala ma a napokon mi sadla na ruku, oddajúc sa veľkým nebezpečím života svojmu osudu. Stála sa a zakryla krídlami svoje mladé. Zavrel som ju do dlani. Úbohá! Srdiečko jej tak silne bilo, že som myslel, že hneď pukne. Taká veľká a mocná je materinská láska. Celkom sa mi poddala. Chcela svoj osud sdielať s chyteným vtáčatkom, pri čom zabudla na ostatných kriklánov v hniezde.

Mimovolne som si pripomenul Kristove slová: dobrý pastier opustí celé stádo, aby zachránil jedinú ztratenú ovcu! Opustila mláďatá v hniezde — postará

hnutia takového pojednania sa dobrovoľne zriekli. Officerskej šarže majú konat v smysle ministeriálneho nariadenia pod číslom 10355 z roku 1914.

Taliani proti štrajku. „Corriere della Sera“ oznamuje z Paríža: Socialistické združenie, ktoré na prípad mobilizácie odporúčalo štrajk, vydalo manifest k francúzskemu robotníctvu, v ktorom oznamuje, že pokiaľ sa medzinárodnej social.-demokracii nepodarilo zachrániť všeobecný mier, musí sa spojiť s dnešnými udalosťami a zrieknuť sa štrajku, alebo akéhokoľvek iného protestu.

Železničné spojenie s Rumunskom. Na nariadenie vlády zase začali železničnú premávku s Rumunskom cez juhovýchodné úziny. Nariadenie dokazuje úplnú dôveru našich kruhov naproti úradným nariadeniam rumunskej vlády a smeruje ta, aby sme čím skôr dostali domov v Rumunsku sa nachodiacu početnú vozňovú našich štátnych železníc.

Amerika a vojna. Z Washingtonu oznamujú, že senát odhlasoval 250.000 dollárov na dopravu amerických poddaných z Európy. New-yorskí bankári poslali pol štvrtá milióna dollárov na podporu amerických poddaných v Európe. Námorný výbor senátu prijal návrh, ktorým splnomocňuje prezidenta, aby suspendoval nariadenie o kontrole cudzozemských lodí v Amerike. Týmto chcú dosiahnuť, aby vo vojne nebola veľmi oslabená námorná premávka.

*** Kairo.** Toto sídlo kdediva a medzinárodných súdov na Nile, má 600.000 obyvateľov, z ktorých je 300 000 cudzincov. Talianov je 9000, Francúzov a Grékov po 4000, Angličanov a Rakúšanov po 2000, Nemcov z ríše 1600, Židov 8000. Ostatní sú Kopti, Fellahovia a Turci. Je tam univerzita teologická a právnická, lekárska, veterinárska škola, chemické laboratórium, knižnica a 250 národných škôl. Roku 1911 postavili tam nový katolícky kostol, zasvätený sv. Markovi, apoštolovi Egypta. Je tam i bohaté egyptské muzeum, najväčšie na svete. Pre dobré klíma chodí tu mnoho cudzincov, slabých na prse. Poriadok v európskej časti mesta je vzorný, v štvrtiach, obývaných aboriginami, je antická špina.

*** Poliaci v Spojených štátoch Amerických.** Dľa „Hamburger Nachrichten“ poľská emigrácia z východných provincií Pruska do Severnej Ameriky s každým rokom rastie. Roku 1909 z Pruska presídlilo sa do Spojených štátov 77.565 duší poľských a behom prvej polovice 1913 206.000 duší. Nazad sa málo Poliakov navráti. Minulého roku prišlo ich iba 1.704 duší. Majú tam poliaci dve veľké, národné organizácie: poľský národný sväz i poľský rímsko-katolícky sväz; prvý má čisto radikálny charakter, druhý prísno náboženský, no oba pracujú obnoviť poľský štát. Rímsko-katolícky sväz, v rukách kňazstva má 70.000 členov, číslo ich rastie s roka na rok. Spolok má v majetku 1 1/4 milióna dollárov. Poliaci oboch organizácií sa silno zaoberajú s farmarským hospodárstvom, preto veľmi mnohí zostávajú v Amerike na vždy. Ale ich deti sa silne anglikanizujú, tak že v tretom a štvrtom pokolení sú to už nie Poliaci, ale Američania s telom i dušou. Tomu procesu neujde nijaká emigrácia, čo by ako silno bola národne konsolidovaná.

sa o ne otec, ale kto by mal umrieť s týmto chytivým úbožiatkom, ak nie materinské srdce?! —

„Nebudem ťa viac mučiť, úbohé vtáčatko!“ — pomyslel som si a pustil som ho oblokom na ulicu. Matka veselo vybrkla, ale zato stále poletovala s párikom popod oblok. Zbadal som, že sa teší svobode, ale predsa nemôže tak ľahko opustiť strádajúceho miláčika.

Kvetníkom vyšiel som k hniezdu a vložil doň vtáčatko. Obidve lastovičky vlietly do hniezda, veselo zašebotaly a zobáčkami hladily navrátené mláďa. Potom odletely, o chvíľu sa vrátili s bohatou potravou, aby nakrmili mláďa.

Chýlilo sa k večeru. Posledné lúče zapádajúceho slnka trátili sa vo večernej záplave a mesiac sta tvár tučného dieťaťa, rozlieval svoje striebro po pološerých, hustých hájoch, ktoré tajomne šumely a kývaly svojimi listnatými hlavami, ako by vábily niekoho k sebe.

Sedel som na dvore a požíval rozkoš pravého letného večera. Temná zeleň hustého hája na konci záhrady odrážala sa od allei stíhlych jabloní, zatienujúcich v diali široký Dunaj, ktorého hukot zaliehal až k môjmu uchu v tichej noci, v ktorej lúba vôňa šírila sa vôkol. Zdalo sa mi, že ma obletuje naša lastovička, — ale tomu nebolo tak. Sedela dávno s párikom v hniezde, rozťahla krídla a pokrýla nimi mláďatá, aby neprestydli v chladnej noci. Pred neďávnom chcela obetovať život za ztratené vtáča, dnes udiela už všetkým drobným jednské teplo svojho srdca.

* Biblia je preložená do 500 jazykov a nárečí. Tedy je najrozšírenejšia kniha sveta, Homer je preložený do 25 jazykov, Shakespeare do 27, „Nasledovanie Krista“ do 40, niektoré veci Tolstého do 40 rečí. „Cesta kresťana“ do 100 jazykov.

Politicky najmocnejším národom je ten, ktorý má najviac vyvinutý priemysel: Angličania, Francuzi, Nemci, Američania. Týchto ovšem Slovania posiaľ nedosiahli, ale tiež u nás možno pozorovať zdravé prúdenie. V čele českého priemyslu kráča Kolínska továrňa na kávové náhražky, ktorá, spojac sa práve so dvoma najväčšími závodmi toho druhu: Bergrovým v Horce a Buvovým vo Vysokom Veselí, je najrozšírenejším továrňanským podnikom českým a má svoje poľnohospodárske továrne vo všetkých temer zemiach slovanských.

Na rodiny, opustené následkom mobilizácie,

obetovali pt. pp.:

Otto Škrovina	K 10.—
Jozef Gašparík	„ 5.—
Anna Turiak	„ 1.—
Anna Maršala	„ 1.—
Mária Schranz	„ 2.—
Samuel Šípka	„ 2.—
Spolu 21.—	

Umenie, veda a literatúra.

Slovenské Pohľady. Časopis zábavno-poučný. Redaktor a vydavateľ Jozef Škultéty. Ročník XXXIV Sošit 6. Tlačil Kníhtlačiarstvo účastinársky spol v Turčianskom Sv. Martine. 1914. Obsah: Gastáv K. Zechenter. Z vlastného životopisu. (Pokračovanie.) — Mária Sečianska. Historické dráma. Napísal Samuel Ormis. — Mea culpa. Dhomír Poľský. — Idylla. Dhomír Poľský. — Intencie. Dhomír Poľský. — Na rozluku. Dhomír Poľský. — Kvitutie pučionie. Prel. I. Gr. Orlov. — Ráno na majeri. Ernest Raynaud. I. Gr. Orlov. — Bezsená láska. Algernon Charles Swinburne. I. Gr. Orlov. — Omša oblakov. Emile Verhaeren. I. Gr. Orlov. — Cigán v mesiaci. Henry Cazalis. I. Gr. Orlov. — Albánia. Napísal Fr. V. Sasinek. — V lete. P. I. — Aká pomoc? Viera. — U cudzích ľudí. Rozprávka. Napísal P. Lobčevskij. Prelož. B. Š. — Beseda. Slovenský archív. Napísal P. Lobčevskij. Prelož. B. Š. — Beseda. Slovenský archív. Samo Chalupka Alexandrovi Vrchovskému. — Literatúra a umenie. Sobrané spisy básnické Hviezdoslava. Sväzok II. Druhé vydanie. — I. Gr. Orlov: Piesne a dumky. — V. A. Francev: Štárove „schisma“ a jeho ohlasy.

Listáreň.

Pánu Pavlovi Stachovi v Ružomberku, a spolu s ním všetkým, ktorí sa interesujú, prečo sa kvitovanie ich sbierok zaseklo, oznamujem: že som za dobre uznal verejné kvitovanie podobných zásielok pokiaľ sa tieto pohyblivé časy nepominú, zastaviť. **Matúš Dula.**

Od tohoto dňa som sa tak spriatelil s lastovičkou, že som ju pokladal za člena rodiny. Bez lastovičieho hniezda by náš dom nebol úplný. Bez lastovičiek zývala by tu prázdnota.

Deň za dňom plynul a s nimi mýňalo sa i pozdné jaro. Jeho rumenné lúče hasly vo vyhni sparného leta. Prišla jaseň. Príroda podobala sa bujnejšej krásavici, dospievajúcej k dráždivému pývabu, ale ktorá preto predsa len vädne. Ešte raz sa chce ukázať omámená svojou lepostou. Soblieka sa. Po čiastke odkladá kvetnaté rúcho, obnažuje svoje nádra, plná sladkej šťavy, odrýva svoje krásne boky, vzrušujúce nás k šíalenosti. Ale akonáhle sobliečie poslednú časť odevu, kedysi kvetnatého a lahne si do ložnice k bujnemu milovaniu mladého ženicha — prekvapí ju na prahu šedá starosť, pokryje ju snehovým rúchom a miesto nežnej lásky chladný severák zabučí mrazivú, nemilú pieseň.

Lastovičky pripravovali sa na ďalekú cestu. Bolo mi akosi ľúto, keď som pozoroval ich chvat a spory let vôkol hniezda. „Čo že už teraz?“ — pohútal som a v mysli zaletal do teplých, neznámych krajov, pod strechu neznámeho priateľa, kde lastovičky teraz trávia budú zimu.

„Daj na ne pozor!“ šepal som neznámemu priateľovi. Zavrel som oblok a zasmial som sa sám na seba, k akej nežnosti ma priviedla lastovička. Včas ráno zobudilo ma nečakané klepanie na

U Vás v kuchyni

mate Kolínsku cikorku ?

Školské zprávy.
Z obchodného školstva. Dvoutřídní obchodní škola chlapecká a dívčí v Uh. Hradišti, zřízená r. 1902 soukromým spolkem, byla převzata do městské správy s podmínkou, že bude v dohledné době sestátněna. Podotýkáme, že na škole této vystuduje každoročně řada slovenských jinochů, kteří vesměs dostávají krásná místa v bankách a jsou hledané síly.

Kupujeme Socháňove pohľadnice!
Praha—Kr. Vinohrady. Havlíčkova tř. Pod Karlovem č. 19

PALMA
Pružný opätok
Na trvácnost pozorujte!

Rok založenia 1861. Interurb. Telefon: 124.
Fabrika vozíkov a karosov, dlelna mechan. automobilov
J. PUSTOWKA & SYN,
TEŠÍN, Rakúske Sliezsko.
Veľký výber rozličných nových vozíkov v solidnom prevedení a bezvadnom vstrojení, v každej cene. Tam dostať aj opotrebované vozíky a automobily.

oblok. Vstal som, pozrieť, kto je to? Na ráme sedely obidve lastovičky, niekoľko ráz ešte zaklopaly zobáčkikom na oblok a potom — zbadajúc ma — odlietly. „S Bohom, priatelia! Šťastlivú cestu!“ zvolal som, hľadiac otvoreným oblokom, ako sa družia k ohromnému krídlu, schytnému na ďalekú cestu na juh.

Nechcely odísť prv, ako by sa rozlúčily.

Pominuly dva roky. Na druhý rok sa lastovičky nevrátili. Hniezdo, z ktorého v jaseň odletely, ostalo prázdne a časom sa v daždi a nepohode rozpadlo. Bolo biedne, ako umrlec z ktorého vyletela duša. Kto ho asi oživí? —

Milé lastovičky! Vyletely ste z rozboreného hniezda — ale moje ešte stojí, — ovšem myslou som už nie tam. Smutno je v ňom, vyletela z neho lastovička — duša mojej drahej matky, tak ako ste i vy odlietly. Matka, ktorá život svoj obetovala za dieťa, ktorá strádala pre nás, odišla do záhrobného sveta, hoci by ešte bola mohla žiť, keby bola podobná krásnej panej, ktorá na prechádzke odháňa smútok za jediným synkom tým, že sa zabáva ľahkým dvorením veselých mladíkov.

Ty milá lastovička! Nie si človek, ale zvieratko nižšej triedy, povedz mi, či sa i medzi vami najde matka, ktorá by tak ľahko vedela oželiť najvznešnejšiu cnosť prírody a života: jediná, večnú a pravú materinskú lásku?...

Preložil I. L. Lysecký.

ZEMSKÁ PRŮMYSLOVA BANKA AKCIOVÁ SPOLEČNOST, Prijíma vklady pri najvyššom zúročení.

založená Živnostenskou bankou v Prahe.
BUDAPEST, V., Ferencz József tér 6. Zmenáreň: V., Ferencz József tér 6.
(palác „GRESHAM“).
Telegrafická adresa „INDUSTRIALE“.
Filiálka v MUNKÁČI.
Učastinný kapitál ŽIVNOSTENSKEJ BANKY V PRAHE je K 80.000.000.—
a rezervy vyše . . . K 20.000.000.—
Eskont zmeniek. Predávky na cenné papiere. Vybavenie všetkých bankových a burzových transakcií na budapeštianskej a cudzozemských burzách. — Kúpa a predaj cudzozemských peňazí, zvlášte dollárov, mariek a rubľov. Živé spojenie s vidieckymi ústavmi. Priame styky so zahraničím a Amerikou.

Itália ostáva pri neutralite.
Turecko ostane predbežne neutrálne.
Nemecký poslanec odcestoval z Londýna.
Románia ide v páde potreby brániť svoju neutralitu.
Jeho Veličenstvo vyslovil sa pochválne o mobilizácii, poriadku i ochote národov.
V Pešti idú bojkotovať francúzske tovary preto, lebo našich poddaných vo Francii sekirujú.
„Pester Lloyd“ uverejňuje manifest slovenskej národnej strany celý.
Nemecký cisár upravil na vojsko i na marnú manifest.
Nemecké lode bombardujú Alžír.
Nemecko vypovedalo vojnu Belgii.
Naša artiléria bombarduje Belehrad. Nepriateľské delá zamŕkly.
Koruný princ Karol Franz Jozef s manželkou Zitou opustili Pešť.

Klerikalizmus a pokrokárstvo.

Moderné filozoficko-teologické úvahy.
Napísal Fr. Hr.

48 strán 8°. Cena 50 halierov, poštou o 5 hal. viac.
Vydal
Knihotlačiarsky uč. spolok
v Turčianskom Sv. Martine.
Dostať u vydavateľa i v každom kníhkupectve. =

Rozširujte Národné Noviny.

Vojenský poriadok premávky vlakov,

ktoré prevádzajú aj privátnych cestujúcich, opatrnejších legitímáciou od žandárskej vrchnosti. Takúto legitímáciu dostať môže len ten, ktorý cestuje v obecnom záujme alebo vo vojenských záležitostiach.

Od 9-ho tohoto mesiaca môže obecnosť upotrebovať miestne vlaky (od Kremnice po Vrútky) bez všetkého obmedzenia.

Budapest—Ruttka

	Pošt. vlak	
Budapest odch.	5 29	
Hatvan prích.	9 24	
Hatvan odch.	9 40	
Kisterenne prích.	12 13	
Kisterenne odch.	12 17	
Losonez prích.	4 37	
Losonez odch.	4 55	
Zólyom prích.	8 33	
Zólyom odch.	9 20	
Garamberzece p.	9 55	
Garamberzece o.	10 01	Mieš. vl.
Körmöczbánya o.	12 29	4 29
Jánoshegy	1 29	5 29
Felsőstubbnya	2 29	6 29
Divék	3 21	7 21
Pribócz	4 02	8 02
Turócszentmárton	4 28	8 28
Ruttka	4 47	8 47

Ruttka—Budapest.

	Pošt. vl.	Mieš. vl.
Ruttka odch.	11 05	5 05
Turócszentmárton	11 29	5 29
Pribócz	12 00	6 00
Divék	1 03	7 03
Felsőstubbnya	2 06	8 06
Jánoshegy	3 10	9 10
Körmöczbánya	4 06	9 42
Zólyom prích.	6 34	
Zólyom odch.	7 21	
Losonez prích.	10 54	
Losonez odch.	11 12	
Kisterenne prích.	3 29	
Kisterenne odch.	3 37	
Hatvan prích.	5 58	
Hatvan odch.	6 15	
Budapest prích.	10 25	

Poštový vlak.

9 37 odch. Zólyom prích. 6 24
11 02 prích. Bbánya odch. 5 07

Miestny vl.

7 37 odch. Zólyom prích. 4 24
9 02 prích. Bbánya odch. 3 07

Poštový vl.

1 55	5 55	8 35	Budapest	3 25	9 55	10 25
9 20	1 20	3 50	Galánta	8 08	2 38	3 08
11 28	5 58		Pozsony	6 05		12 35
5 30	12 00		Wien	12 55		7 28
2 10			Galánta			2 09
3 47	8 17		Lipótvár	7 35		12 35
4 32	9 02		Pöstyén	6 52		11 52
6 37	11 07		Trencsén	4 59		9 59
11 28	3 53		Zsolna	12 27		5 27

Kassa—Oderberg

	Pošt. vlak	
7 14	Kassa	9 37
8 07	Rózsahegy	9 18
9 13	Kralován	8 01
10 26	Ruttka	6 40
11 56	Zsolna	5 12
1 50	Caacza	3 37
4 55	Teschen	12 25
7 08	Oderberg	9 37

Podstrichnuté čísla značia nočné hodiny.
Zľava číslice značia smer na dol a zprava číslice značia smer na hor.

Druhý sväzok

Sobraných spisov básnických Hviezdoslava,

ktorý bol za dlhší čas rozpredaný,

vyšiel práve nanovo zpod tlače

v druhom vydaní

a dostať ho u dolnuvedeného nakladateľstva, ako i v každom riadnom kníhkupectve.

Novým vydaním tejto pre slovenskú spisbu tak vzácnjej knihy vyhovelí sme žiadosti mnohých milovníkov Hviezdoslavových spisov, ktorým druhý sväzok chybel. Druhý vydanie rozpredaného sväzku iste pri speje i k tomu, aby sa spisy nášho veľkého básnika ďalej rozširovaly.

Dostať teraz už všetky dosiaľ vyšlé 4 sväzky

Sobraných spisov básnických Hviezdoslava:

SVÄZOK I. Oddiel epický. Druhé vydanie. 332 strán 8°.

Broširovaný výtisk K 2 40
Viazaný so zlatorezom " 3 60

OBSAH: Venovanie. — Hájnikova žena. — Bútor a Čútor. — Na obnôcke. — Poludienok. — V žatvu. — Epilog.

SVÄZOK II. Oddiel lyrický. Druhé vydanie. 408 strán 8°.

Broširovaný výtisk K 4 —
Viazaný so zlatorezom 5 20
Poštou o 30 hal., rekommandovane o 55 hal. viac.

OBSAH: Úvodná. — Žalmy a hymny. — Sonety. — Letorosty. — V pamät. — Doslov.

SVÄZOK III. Oddiel epický. 566 strán 8°.

Broširovaný výtisk K 4 —
Viazaný so zlatorezom " 5 50

OBSAH: Po 50-tich rokoch. — Agar. — Kain. — Ráchel. — Sen Salamúnov. — Vianoce. — Večera. — Prvý záprah. — Ežo Vlkolinský. — Gábor Vlkolinský.

SVÄZOK IV. Herodes a Herodias. Tragédia v 5. dejstvách. 196 strán 8°.

Broširovaný výtisk K 3 —
Viazaný so zlatorezom " 4 20

„Mladšie slovenské pokolenie iste dožije sa toho, že básnické diela Hviezdoslava budú v školách slovenských vykladať, nimi rozvíjať a zosilňovať myseľ a srdcia mládeže. Potom už iste v rozhovoroch budú sa ozývať u nás citáty z neho a na postavy jeho budú sa odvolávať ako na typy. Dnes, keď niet takých škôl, treba je, aby sme si ich sami nahradzovali, čítali Hviezdoslava bez učiteľov a usilovali sa vnikať do svetov jeho poezie. Mimo Slovenska dostáva sa mu vysokej cti, my blaďme si ho poznať dobre a milovať! — Vrele odporúčame nášmu obecnstvu.“

Žiadajte si nový zoznam kníh zdarma a franko.

Knihotlačiarsky učastinársky spolok

v Turčianskom Sv. Martine.

Knihotlačiarsky učast. spolok

v Turčianskom Sv. Martine

odporúča pozornosti vefacteného obecnstva svoju moderne a na elektrický pohon zariadenú

KNÍHTLAČIAREŇ.

Akékoľvek knihotlačiarске práce, menovite: navštivenky, snúbenky, pozvánky, obálky, úety, plakáty, smútočné oznamy, listové papiere, obežníky, tabelky, cenníky, diela, účastiny atď. atď. vyhotoví vkusne a za mierne ceny.

Knihotlačiarsky učastinársky spolok

v Turčianskom Sv. Martine

vydal a odporúča nasledovné

Knihy:

Sobrané Diela Svetožára Hurbana Vajanského.

Vychádzajú vo sväzkoch 15—30-hárkových. Dosiaľ vyšlo 12 sväzkov, ďalšie nasledujú. Podrobný zoznam jednotlivých sväzkov s udaním obsahu a cien dľa nášho zoznamu kníh.

Sobrané Spisy Martina Kukučina.

Vychádzajú v sväzkoch 15—20-hárkových. Podrobný zoznam dosiaľ vyšlých 5. sväzkov s uvedením obsahu dľa nášho zoznamu kníh.

Cena jednotlivých sväzkov: broširovaných . . . K 2 —
viazaných " 3 20

Hviezdoslav, Sobrané Spisy Básnické.

Sväzok I. Oddiel epický. 2-hé vydanie. Broš. K 2 40
viazaný so zlatorezom " 3 60
Sväzok II. Oddiel lyrický. Druhé vydanie. Broš. . . K 4 —
viazaný so zlatorezom " 5 50
Sväzok III. Oddiel epický. Broš. K 4 —
viaz. so zlatorezom " 5 50
Sväzok IV. Herodes a Herodias. Broš. " 3 —
viazané so zlatorezom " 4 20

Spevy Sama Chalupku.

Strán 160, 8°. Cena broširovaný K 1 50
viazaný so zlatorezom " 2 50

Sládkovič Andrej, Spisy básnické. Sv. I.

broš. K 1 60, viaz. K 2 80.
Sväzok II. Broširovaný " 2 —
viazaný " 3 20

Botto Ján, Spevy.

S podobižnou a životopisom. Tretie vydanie. Broš. K 2 40
vo skvostnej väzbe K 4 20

Hollý Ján, Básne.

sväzok I. S podobižnou spisovateľovou. Broš. K 3 40
viazaný vo skvostnej polokoženej väzbe . . . K 5 60

Kotlín.

Román od Svetožára Hurbana Vajanského. Broširovaný K 4 —
viazaný " 5 50

Proti prúdu.

Román od Eleny Maróthy Soltészovej. Broširovaný K 3 —
viazaný " 4 —

Valgatha.

Historická povest od Ludovíta Kubániho. Cena 90 hal.

Malkotenti.

Historická povest od Samuela Tomášika. Cena 50 hal.

Trenčiansky Matúš.

Povest od Viliama Pauliny-Tótha. Cena 60 hal.

Jedľovský učiteľ.

Povest zo života Slovákov od M. Š. Ferienčka. Cena 70 hal.

Prostonárodné slovenské povesti.

Dosiaľ vyšlo 9 sošitov. Cena 1 sošitu 60 hal., všetkých 9 sošitov spolu. K 4 30

Veniec slovenských národných piesní.

Sostavil Jozef Škultéty. Druhé vydanie. Obsahuje 413 piesní. Cena v plátenej väzbe K 1 —
v skvostnejšej " 1 20
so zlatorezom " 1 40

V skutočnej službe.

Povest od I. N. Potapenka. Preložila Bohdana Škultéty. Cena K 1 80

Ludová zdravoveda.

Napísal dr. Vavro Šrobár. Cena brošir. výtisku K 3 60, viaz. K 4 50.

Pospolitě Čítanie.

Sbierka lačných poučených spisov.

Sošit I. Slovenské Memorandum r. 1861. Napísal Jozef Škultéty. Formát 8°, str. 64. Cena 40 hal.

Sošit II. Michal M. Hodža. Životopisný náčrt. Na storočnú pamiatku jeho narodenia napísal Julius Botto. Formát 8°, strán 68. Cena 50 hal.

Sošit III. Zdravotníctvo v rodine. Napísal dr. Jozef Burjan. Strán 47, 8°. Cena 40 hal.

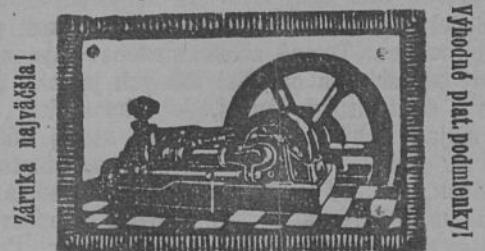
Sošit IV. Hospodárska čítanka. Diel prvý. S podobižnou Dan. Licharda. S bohatým obsahom poučených článkov Strán 154. Cena K 1 —

Sošit V. Slovenská otázka od konca 18. storočia. Napísal Štefan M. Daxner. Cena 30 hal.

Sošit VI. je v tlači.

Slováci. Vývin ich národného povedomia. Napísal Julius Botto. Sv. I. (rozobraný). Sv. II. Cena K 2 —

Motory za najlepšie uznané.

Svetochýrne pôvodné „KÜRTING“

DIESEL MOTOR

stojací a ležiaci systém, na ssaoci plyn a benzín.

Mlátačky s lokomobilou na benzín a surový olej. Samočinné benzinové.

PREKVAPUJÚCA NOVINKA!

Motory na surový olej

s vodícom prietnym.

Ignáo Gellért a Spol. mornická kancelária

Budapest, V., Koháry-utza 4. szám.

Vo vlastnom záujme žiadajte zdarma ofertú!

Za obsah inzerátov redakcia nie je zodpovedná.

Zodpovedný redaktor: Svetožár Hurban. Majiteľ a vydavateľ: Consortium Pavel Mudroň a Spol.

Tlačou a nákladom Knihotlačiarkeho učastinárkeho spolku v Turčianskom Sv. Martine.